

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.12.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Труд](#)

✓ Куп нови срокове за данъците

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1692317>

Доходите от лихви по срочни депозити ще се облагат с 10% от Нова година. Това като че ли е най-радикалната данъчна промяна, която ще ни връхлети догодина. Заради нея останаха в сянка куп промени в сроковете за отчитане и внасяне на повечето данъци, които влизат в сила от 1 януари. Например редица налози от месечни стават годишни с цел облекчаване на бизнеса.

Данъкът върху разходите става годишен и ще се внася еднократно до 31 март на следващата година. Сега налогът е месечен и се внася до 15-о число. Данъкът върху приходите на бюджетните предприятия също от месечен става годишен и ще се внася до 31 март на следващата година. Същото важи и за налога върху дейността от опериране на кораби.

Окончателните данъци върху доходите вече ще се внасят на тримесечие, а не ежемесечно, както е в момента. Данъчната основа за определяне на данъка върху представителните и социалните разходи, предоставени в натура, ще бъде в размер на начислените разходи за съответната година, а не за месеца, както е сега.

Авансовите вноски за данък печалба вече ще се определят на базата на прогнозната печалба, без да се вземат предвид данъчните печалби от предходни години. Освен това фирмите, чиито приходи от продажби през предходната година са под 300 000 лв., се освобождават от авансови вноски. Сега прагът е 200 000 лв. Фирмите с приходи между 300 000 лв. и 3 млн. лв. ще правят тримесечни авансови вноски, а тези с приходи над 3 млн. лв. ще продължат да превеждат авансово данъка веднъж месечно. Освен това, ако дължимият годишен данък печалба надвиши с 20% сумата от месечните авансови вноски, върху превишението над 20% ще се дължи лихва.

Причината за новите срокове за налозите е въвеждането на единно платежно нареждане, чрез което ще се внасят данъците и осигуровките от 1 януари. Заради него се въвежда и нова поредност в погасяването на дължимите налози - най-напред ще се чистят дълговете с най-стар падеж. Изключение има само за здравните вноски, които ще могат да се платят с приоритет.

На хората с дългове от преди 1 януари 2008 г., т. е. изтекли по давност, се дава 1 година време, за да активират давността чрез заявление до НАП.

Декларацията вече е онлайн

Новият образец на данъчната декларация за доходите на физическите лица от 2012 г. вече е достъпен на интернет страницата на Националната агенция за приходите, съобщиха вчера от нея. Формулярът отново се състои от основна част и приложения, като гражданинът следва да попълни само онези приложения, които се отнасят до съответния вид получен от него доход.

Формулярът може да се разпечата, да се попълни и да се занесе лично в офиса на НАП по постоянен адрес, да се прати по пощата или през интернет с електронен подпис.

Срокът за подаване на декларацията и внасяне на дължимия данък за 2012 г. е до 30 април 2013 г., напомниха от НАП. Данъчната агенция публикува вчера и новите образци на декларации за корпоративните данъци.

Налогът е-запори на сметките

От 1 януари съдебните изпълнители ще налагат запрори на банкови сметки по електронен път. Това е регламентирано с промени в Гражданския процесуален кодекс (ГПК), които влизат в сила през 2013 г.

Нововъведението ще спести пари на кредиторите и длъжниците. Сега, за да блокира сметки, изпълнителят изпраща съобщение до всички 30 банки в страната. Това струва на кредитора 540 лв., а накрая сумата се трупа на длъжника.

Налагането на заповест по интернет ще струва 15 лв. и ще е значително по-бързо.

Заради промени в ГПК от Нова година обявите за всички търгове на имоти на длъжници ще се публикуват на сайтовете на окръжните съдилища. В момента те се залепят в сградите на районните съдилища и в канторите на изпълнителите, както и на самия имот. Без да са задължени по закон, частните изпълнители обявяват в интернет всички продажби. Ако се интересувате да купите от тях имот или кола, може да проверите на www.sales.bcpea.org.

По-високи минимални заплати в 58 бранша

От Нова година минималните суми, върху които работодателите осигуряват служителите за пенсия, заболяване, бременност и безработица, ще се увеличат средно с 4,5% в 58 икономически дейности. В тези сектори синдикатите и бизнесът сключиха споразумение за ръста. В повечето браншове минималните осигурителни прагове играят ролята на минимални заплати, особено за работниците с ниска квалификация.

Увеличението им ще повиши разходите на фирмите, въпреки че размерът на вноските за всички рискове ще остане както през 2012 г. Промяна ще има само за военните. Вноските им за пенсия ще се вдигнат с 20 процентни пункта. Това обаче няма да намали доходите им, тъй като осигуровките не се удържат от техния джоб, а се плащат от държавата.

Минималните осигурителни прагове ще се повишат най-много в производството на медицински и зъболекарски инструменти - с 19,2%. Сериозно нарастване ще има и в производството на облекло - 14,3%. В около 40 бранша праговете ще останат на нивото си от тази година. Сред тях са строителството, химията, металургията, пътническият и товарният транспорт. Най-ниският минимален осигурителен доход ще е 310 лв., колкото ще стане минималната заплата в страната от 1 януари 2013 г. В момента най-ниското възнаграждение е 290 лв.

Очаква се, че ръстът на минималните прагове ще повиши приходите в бюджета с 27 млн. лв. Паралелно с минималните осигурителни прагове ще се увеличи и максималната сума, върху която се начисляват осигуровки - от 2000 на 2200 лв. Това ще повиши разходите на около 107 000 души, които през 2012 г. са декларирали високи доходи. Повишаването на максималният осигурителен доход ще вдигне и тавана върху пенсиите. От 1 април 2013 г. най-високият доход за стаж и старост ще се увеличи от 700 на 770 лв. За всички останали пенсии ръстът ще е с 9,3%.

Дизелът поскъпва с 2 стотинки на литър

Дизелът и керосинът леко ще поскъпнат от началото на новата година. Това ще стане заради увеличаването на акцизната ставка.

В резултат цената на литър дизел трябва да се увеличи с близо 2 стотинки от 1 януари.

По средата на 2012 г., когато цените на горивата галопираха нагоре, транспортният министър Ивайло Московски каза, че единствената възможност държавата да се намеси на пазара е да намали ДДС и акцизите. И двете действия обаче са свързани с искане до Европейската комисия да позволи това, а подобно разрешение се взема бавно и трудно. Финансовият министър Симеон Дянков дори каза, че е почти невъзможно.

Междувременно тази година големите вериги бензиностанции все по-масово въвеждат промоции в края на седмицата, когато по принцип хората пътуват повече. Повечето от тях свалят цената на бензина и дизела с по 5 ст. на литър.

✓ Бисер Петков, управител на НОИ: Още година труд вдига пенсията с 10%

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1692335>

С управителя на Националния осигурителен институт Бисер Петков разговаря МИШЕЛ ГУТСУЗЯН

-Г-н Петков, измина година от началото на пенсионната реформа. Изпълняват ли се целите за икономия на средства и намаляване на пенсионерите?

- Предварителните данни за 2012 г. показват, че целите, поставени с повишаването на възрастта и осигурителния стаж за пенсия от началото на годината, се изпълняват. Тази година са се пенсионирали 89 879 души, което е с 18 376, или със 17%, по-малко спрямо 2011 година.

Най-голям е спадът при новоотпуснатите пенсии за осигурителен стаж и възраст. През тази година броят им е намалял с 28% в сравнение с миналата. По-малко намаление наблюдаваме при инвалидните пенсии за общо заболяване.

През 2012 година 27 452 души са получили такива - с 228 по-малко спрямо миналата година. Може да се прогнозира, че разходът за пенсии ще е с 54 милиона лева по-нисък спрямо плана в закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

При болничните и обезщетенията за безработица очакваме преразход, който ще се компенсира почти напълно от икономията при обезщетенията за майчинство.

- Какво се случва с приходите?

- Очакваме неизпълнение от около 24 млн. лв. Това се дължи на по-малкия размер на приходите от осигуровки от бюджетния сектор. При постъпленията, които се събират от НАП, се очертава леко преизпълнение на плана. Крайният резултат ще е, че държавният бюджет ще плати с 40 милиона лева по-малко от планираната субсидия, за да покрие дефицита в общественото осигуряване.

- В бюджета за 2013 година са заложили 435 млн. лв. повече приходи. Има ли опасност те да не се съберат заради големия ръст на безработицата?

- Всяка бюджетна прогноза се прави при определени допускания. Ако те се отклонят, се променя и крайният резултат. Бюджетът на общественото осигуряване е разработен на базата на прогнозни макроикономически параметри, които са били актуални към момента на съставянето на плана - август - септември т.г.

240 милиона лева от планираното увеличение на приходите ще дойдат от повишаването на осигурителната вноска за военнослужещите. От ръста на минималните осигурителни прагове средно с 3,3% се очакват 27 млн. лева отгоре. Около 40 млн. лв. повече ще постъпят от увеличаване на максималния осигурителен доход от 2000 на 2200 лв.

Оставащите около 124 милиона лева трябва да дойдат от ръста на средния осигурителен доход с 3,2 процента спрямо тазгодишния по план.

Много зависи как ще се развият заетостта и безработицата, тъй като бюджетът за догодина е разчетен при 12 000 повече осигурени спрямо тази година. Като цяло планът за приходите е напрегнат, но всичко зависи от развитието на икономиката и трудовия пазар догодина.

- Колко души няма да могат да се пенсионират през 2013 г. заради повишаването на възрастта за пенсия с още 4 месеца от 1 януари?

- Разчетите ни показват, че ще бъдат засегнати около 9 600 души. Това е и основната причина да заложим в бюджета на ДОО за 2013 г. 2,213 млн. средногодишен брой на пенсионерите. Това е със 7000 по-малко спрямо тази година.

- Увеличаването на критериите за пенсия все повече ще затруднява хората на фона на ръста на безработицата. Не се ли опасявате, че това ще доведе до още по-голям бум на инвалидните пенсии?

- Логично е повишаването на условията за осигурителен стаж и възраст да рефлектира върху увеличаването на инвалидните пенсии. Данните ни показват началото на подобен процес. Както казах, при отпуснатите през тази година инвалидни пенсии има леко намаление, но общият им брой расте, защото новите пенсии са повече от прекратените .

Общият брой на всички пенсии за инвалидност към края на 2012 година е 880 575, което с 8614 повече спрямо 2011 година. При това над 500 хиляди от тях са социални инвалидни пенсии, които се отпускат, без да е налице изискване за осигурителен стаж.

- Колко решения на ТЕЛК са обжалвани от НОИ и колко са отказите за отпускане на инвалидни пенсии от началото на 2012 г.?

- От началото на годината до 30 ноември медицинските комисии към НОИ са проверили приблизително 151 000 решения на ТЕЛК, като са обжалвали 3567 от тях. Засега има резултат по 930 от случаите. При 119 от тях процентът на инвалидност е намален и основанието за отпускане на пенсия е отпаднало.

- Не смятате ли, че ще се преборите със злоупотребите, ако се даде възможност човек да се пенсионира при няколко години недостигащ стаж, но с намалена пенсия? Имаше такова предложение на депутати от БСП, но парламентът го отхвърли.

- Нашите разчети по повод този законопроект показваха, че ако се предостави такава възможност, броят на пенсионерите и разходите за пенсии ще се повишат, което би неутрализирано до голяма степен ефекта от въведените по-високи изисквания за пенсиониране. Такава стъпка не отговаря на провежданата политика за финансово стабилизиране на пенсионната система.

Другото принципно съображение е, че не бива със средствата на осигурителната система да се решават проблеми на пазара на труда и безработицата, макар че това за съжаление е правено в миналото. Трябва да се има предвид, че и сега Кодексът за социално осигуряване дава възможности, които могат да се разглеждат като алтернативи на предложението да се пенсионираш при недостигащ стаж, но с намалена пенсия.

Едната от тях е купуването на стаж. Друга възможност има за хората, които са работили минимум 15 години.

Законодателството им позволява да се пенсионира, но при по-висока възраст. В момента тя е 65 години и 4 месеца - с 2 години по-висока от нормалната.

- Доста хора биха възразили, че стажът е скъп, а при втория случай се получава много ниска пенсия.

- Така е, но тенденцията в цяла Европа през последните години е да се ограничават възможностите за ранно пенсиониране. В тази посока са и препоръките на Европейската комисия към България в областта на пенсиите.

- От Нова година се въвежда пенсионна възраст за военните. Не трябва ли да има такава и за полицаяте?

- Принципният подход е да се въведе изискване за възраст за всички, които се пенсионира при условията на чл. 69 от

Кодекса за социално осигуряване (КСО). Иначе би могло да има заобикаляне на това изискване, тъй като законодателството позволява стажът от специализираните ведомства да се допълва. Например, военнослужещите могат да натрупат стаж в системата на въоръжените сили, а след това да започнат работа в друго ведомство и да се пенсионира там. Тогава за тях няма да важи ограничението за възраст. Получава се своеобразен осигурителен арбитраж, т.е. има различни условия за една категория работещи. От гледна точка на осигурителните принципи те би трябвало да се изравнят.

- Как се повиши ефективната пенсионна възраст в България след затягането на изискванията за стаж и възраст?

- Средната ефективна възраст за всички категории труд през 2012 г. е била 61,4 години. През миналата година тя е била 61,3 години. По-голямо нарастване има за най-масовата трета категория труд. През тази година средната ефективна възраст за пенсиониране при мъжете е 64,5 години, а при жените - 61,3 години. През 2011 г. тя е била съответно 64,1 и 61,1 години. В тази статистика не влизат хората, които получават инвалидни пенсии. Ако се включат и те, възрастта ще падне.

- Излиза, че хората се пенсионира доста след като са навършили необходимите години. Дали това се дължи на липсата на стаж или на стимулите за удължаване на трудовия живот?

- И двете причини обясняват защо ефективната възраст е по-висока от законовата. На част от хората не им достига стаж и това ги принуждава да работят и след като са навършили необходимите години. Но има и работещи, които отговарят на изискванията, а продължават да се трудят. При тях може би мотивацията е по-високата тежест на осигурителния стаж, което увеличава значително размера на пенсията.

Например една година допълнителен стаж за жена с пенсия от 300 лв. увеличава размера с 31,50 лв. или с около 10%. За мъж със същия размер на пенсията увеличението е 29 лв.

Статистиката ни от 2007 година, когато тази мярка беше въведена, до 2011 година показва, че хората, които отлагат пенсионирането си, се увеличават. Ако през 2007 г. броят им е бил 5498, то през 2011 година те са вече 12 735. Сериозно нараства и средният брой месеци, с които се отлага пенсионирането. Ако през 2007 година те са били средно 3,9 месеца, то през миналата година вече са 8,5 месеца.

[Вестник Монитор](#)

✓ Минималната заплата скача от януари, пенсиите - от април

<http://www.monitor.bg/article?id=367192>

Повече средства и за приемните семейства

Таванът на парите за старини се увеличава от Нова година

Минималната заплата ще бъде увеличена още в първия ден на новата година, а пенсионерите ще бъдат зарадвани с по-високи доходи напролет. Най-ниското трудово възнаграждение се увеличава с 20 лева и ще стане 310 лева.

Възрастните, които получават минимална пенсия, от 1 април ще се разписват срещу 150 лева вместо досегашните 145 лева. От същата дата социалната пенсия за старост ще скочи от 100,86 лв. на 110 лв. Парите за старини и на останалите възрастни ще се увеличат. Ръстът им обаче няма да бъде еднакъв за всички, а според годината на пенсиониране. Най-

голямо увеличение – 9,8% ще има за излезлите в заслужена почивка през 2009 г. Възрастните с пенсия от 2010 г. ще получават с 8,8 на сто по-високи суми, а пенсиониралите се през 2011 г. - с 5,7%. Най-малко ще нараснат парите за излезлите в „заслужена почивка“ през тази година - едва 2,2%. Така средният размер на пенсията през следващата година ще достигне 295,32 лв., което е ръст от 8,6%. Освен това още от първия ден на новата година се вдига и таванът на пенсиите - от 700 на 770 лв.

Увеличението на пенсиите

ще струва на хазната 582,6 млн. лв.

През януари ще се увеличат средно с 3,3% и минималните осигурителни прагове за 58 икономически дейности.

Максималният праг пък ще скочи с 200 лв. и ще стигне 2200 лв.

С 20% се увеличават осигурителните вноски за фонд „Пенсия“ само за военните и полицаите. Това означава, че за родените преди 1960 г. вноската ще бъде 40,8 на сто, а тези след 1959 г. - 35,8%. За всички останали размерът се запазва – 17,8% за родените преди 1 януари 1960 г. и 12,8% за родените след 31 декември 1959 г.

През следващата година професионалните приемни семейства ще получават по-високи възнаграждения. Така за едно дете

платените родителите ще получават по 435 лв.

вместо 312 лв. За второ хлапе приемните семейства ще взимат по 464 лв., а за три малчугани ще прибират 493 лв.

Публикации за борбата със сивия сектор

[Вестник Телеграф](#)

✓ Всеки втори автосервиз е в сивата икономика

<http://telegraf.bg/2012/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%B2%D1%81%D0%B5%D0%BA%D0%B8-%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B8%D0%B7-%D0%B5-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD/>

Всеки втори автосервиз в страната е фантом. Това сочат данните на Националната агенция по приходите, която започна масирани проверки на бранша преди празниците. До момента са проверени над 200 сервиза из цялата страна, като почти при всички данъчните са открили нередности, обясниха за „Монитор“ източници от НАП. Най-сериозната нередност, на която са се натъквали контролните органи, са сервизи, които нямат нито един документ, удостоверяващ дейността им пред държавата. Работилниците за коли фантоми се укриват най-вече в частни гаражи и големи халета, които отвън изглеждат празни. Нито един от служителите в подобен сервиз няма легален трудов договор нито внесени осигуровки. Освен това липсва и касов апарат, касова книга и каквито и да било финансови документи. „Голяма част от ползвателите на тези услуги не разбират, че без издаден касов бон не получават никаква гаранция за ремонта, който е извършен, и частите, които са вложени в него“, обясни пред „Монитор“ директорът на дирекция „Комуникации“ на НАП Росен Бъчваров.

До масираните проверки се стигна, след като данъчните изготвиха доклад за анализ на риска в бранша на автосервизите, който трябва да покаже приблизително колко губи хазната от укриване на налози в този сектор. Според икономистите цифрата може да достигне няколко десетки милиона тъй като врътките, които се ползват от собствениците на автосервизи, никак не са малко. Досега приходната агенция е изготвила над 30 подобни доклада, на базата на които са започнали масови проверки по браншове. Едни от най-нашумелите данъчни акции бяха срещу собствениците на нощни заведения, чейнджбюра, хотели и хазяите, които отдават жилища и търговски площи под наем. От тези проверки в хазната до момента са влезли над 100 млн. лева налози, а месечният оборот в страната се повиши неколкократно.